

Posamezna šte. 1 Din.

Danes posebno proti Cerkvi in duhovščini neprestano trosijo apostoli materializma laži in klevete. V vlaku se ti vozi materialist in smatra za potrebno, da laže o duhovnikih, katerim očita, da so le trgovci, da narod zaslužnjujejo, da ga varajo, da milijone nosijo čez mejo, da se udajajo najgršim pregreham. Vsak lahko sam vidi, kako naša duhovščina živi, pa vendar tem apostolom laži verjamejo.

Najhujše je pa to, da se dajo okužiti celo nekateri taki, ki povdarjajo, da so katoliki, da hočejo živeti po katoliških načelih. Ni dolgo tega, ko je pisala „Delavska pravica“, glasilo krščanskih socialistov, da je bil naš narod zapeljevan, da ni bil sposoben za drugo, kakor da je poljubljal maziljencem roke na cesti. Danes opazujemo, da so še nekateri katoliki tako daleč zašli, da jim je ljubša družba materialistov in nasprotnikov katoliških načel, kakor pa družba katoliško mislečih. Materializem in uživanjaželnost, odpor proti cerkvi, napuh in domišljavost je tako zastrupila vse ozračje, kakor je ob španski bolezni vse zastrupljeno z bacili te bolezni...

Vse kaže, da je naša doba taka, kakor jo slika prikazen M. B. v La Salette v črnih podobah. Vse pa tudi kaže, da se kot kazen za vse grehote razvijajo nad Evropo črni oblaki, iz katerih bo treskalo in grmelo, da se bo tresel ves človeški rod...

Nekje sem bral proroško misel: Svetovna vojna je prinesla mnogo gorja, toda človeštva ni spametovala in ne privedla k Bogu. Zdi se, kakor da je po svetovni vojni ona stara kača iz raja dobila še večjo oblast nad človeštvom, da se je dal moderni človek še bolj zastrupiti od njenega strupa... Zato pa pride za svetovno vojno še hujša kazen, še večje gorje, kakor ga je rodila svetovna vojna...

Nočem biti prerok, bojim se pa, da se bodo take prerokbe v resnici uresničile.

Kaj nam je storiti?

Verni morajo predvsem zaupati v božjo Previdnost. Bog je rekel in njegova beseda je vedno resnična: „Tistim, ki Boga ljubijo, se vse prav obrne. Niti en las ne pade z glave brez volje!“ Vernim bo trpljenje v očiščenje, hudobnim v kazen in zakrknjenje. Ono brezglavo tarnanje in obupavanje ni za vernega katolika. Naj pride karkoli, mi moramo vedno ohraniti vero v božjo previdnost, v božjo dobroto in ljubezen in usmiljenje. K tistim, ki se obrnejo k Bogu, se Bog obrne v dobroti. Kdor Boga ne zapusti, tudi Bog njega ne.

V teh časih zmede se še bolj oklenimo sv. Cerkve, posebno sv. očeta papeža, ki je pravi namestnik Kristusov na zemlji. S Cerkvijo čutiti. To velja danes bolj kot kdaj, ko prisluškujejo tako radi celo nekateri, ki pravijo, da so še verni, kaj bo rekel nasprotnik križa in obračajo svoj plašč po njegovem vetru. Kdor ni s Cerkvijo, kdor ni s papežem, ni s Kristusom. V teh časih se morajo oni, ki so res pravi katoliki, še bolj strniti v edinstvo in medsebojni skupnosti in delavnosti za katoliško stvar. Kdor govori in pa dela tako, da so mu bližji materialistični marksisti, kakor verna katoliška skupnost, ta ali vedoma vara druge, ali je pa duhovni slepec, ko govori, da je „še veren in dober katolik“.

Tretje, kar je danes potrebno, pa je: pokora in molitev. Nobeno delo, nobena pridiga ne bo sprebrnila onih, ki jih je zastrupila kača s svojim peklenkim strupom. Tu more le milost božja napraviti čudež. Milost pa deluje po molitvi in po pokori. Zato: delajmo vreden sad pokore. Pokora za lastne grehe, pa tudi pokora za grehe drugih.

Naj se danes verni še bolj postijo, ko drugi zasmehujejo post. Naj danes verni z ljubeznijo nosijo svoje križe, ko je svetu danes križ v zasmeh in pohujšanje. Naj danes verni še več molijo in še večkrat prejemaajo sv. Gospodovo Telo, ko ga neverni skrunijo in preklinjajo. Danes velja: še več vere, še več pokore, še več molitve!

Rupa se pritožuje

Na okrajno glavarstvo v Kranju so poslali nekateri stanovalci na Rupi sledečo pritožbo:

Pritožba.

Podpisani vaščani iz vasi Rupa pri Kranju imamo svoje pokopališče ob naši vaški cerkvi. Tega nam je zagotovil pokojni gospod dekan Koblar o priliki povečave in ga je tudi razdelil.

Pokopališče je sicer majhno, a dovolj veliko za vse naše vaščane, zato si pridržujemo pravico zabraniti vsakemu, ki ni naš vaščan, da si kupuje na našem svetu zemljišče za pokop. V zadnjem času nam namreč kranjski dekan Škrbec vsiljuje stranke izven naše vasi, ki so kranjski meščani, čeprav ima Kranj sedaj novo velikansko pokopališče, tako da res ni potrebno vmešavati se v naše vaščanske zadeve.

Vsi vaščani iz Rupe smo se enotno odločili, da bomo naše pokopališče malo preuredili in porazdelili med naše občane, tako da nam ne bo mogel nihče očitati, da se ne brigamo zanj. Vse to bomo storili z našimi prostovoljnimi prispevki.

Zato smo edini tudi v tem, da vztrajamo pri svoji zahtevi, da je pokopališče na Rupi samo za našo vas in za naše ljudi in upamo, da nam bodo tudi vse inštanče šle v tem oziru na roko. Čuvamo pač to, kar imamo.

Rupa pri Kranju 31. avgusta 1939.

Eventuelni odgovor na naslov: Francka Beton, 27. Rupa.

Priloženi so podpisi vaščanov:

Franc Urbanc št. 8, Jagodic Barbara št. 21, Kuralt Janez št. 11, Beton Ignacij št. 1, Beton Francka št. 41, Keršič Franca št. 17, Fajfar Janez št. 15, Strupi J. št. 10, Ivana Mlinar št. 24, Francka Beton št. 27, Kokalj Frančiška št. 32, Sitar Marija št. 34, Udovič Ivan št. 36, Sajovic Anton št. 35, Sajovic Janez št. 35, Štupica Maks, Rozman Marjeta št. 43, Strupi A. št. 39, Joža Sajovic, Marija Bukovnik št. 40, Podberčič Ivan št. 43, Zupan Jožef št. 16, Sitar Jožef št. 6, Sitar Franc, Pleško Franc, Zupančič Otmar št. 42.

Ko sem prebral to listino, sem ostrmel! Ko bi sam ne bil bral, bi ne bil verjel, da je kaj takega mogoče.

Vsi so lahko brali pojasnila o rupenškem pokopališču v zadnjem „Kranjskem zvonu“, med podpisniki te pritožbe so bili nekateri navzoči na pokopališču, ko se je zadeva obravnavala in sem vse točno pojasnil. Radi tega si ne morem misliti, da bi bili dotični res sami podpisali to listino. Pošten in trezen človek pač ne more podpisati lastnoročno listine, kjer ve, da so v njej očitne neresnice. Da bo pa vsak sam videl, kje je podpisan, priobčujem podpise vseh pritožnikov, da more vsak protestirati proti temu, če se je morda njegovo ime zlorabilo, ali pa če morda ni vedel, kaj je podpisal.

Kako je z zadevo?!

Kakor je vsem znano iz „Kranjskega zvona“, se bo polagoma preuredilo po predpisih cerkve in države tudi rupenško pokopališče. V sredi avgusta sem sklical na rupenško pokopališče vso tamkajšnjo sosese, da bi na licu mesta dognali, kdo je pokopan v kakem grobu in kje imajo posamezne družine svoje grobove. Ker sem bil že parkrat naprošen, naj določim meje med nekaterimi grobovi, sem pri tej priliki zmeril približno pokopališče in določil, koliko grobov bo smelo biti in kje bo smel stati kak grob. Na pokop-

lišču je bilo zbranih večina vaščanov. Določitev mej grobov in mala preureditev ni nikjer zadela na kak odpor, tako da se mi je zdelo kar lepo, da se je zadeva obravnavala tako mirno. Le eden je odšel nekoliko nevoljen, ker je slišal, da bosta morala odpasti dva grobova njegovih sorodnikov, ki ležita na poti.

Pri tej priliki sem omenil, da želi dobiti na rupenskem pokopališču prostor za dva grobova tudi neka družina iz Kranja, ki ima v bližini Rupe svojo vilo. Povedal sem, da dotična družina nudi za rupensko cerkev din 2000, če se ji prepusti prostor za dva grobova, kar je zelo veliko in bi bilo v korist cerkvi. Dotična družina je želela prostor v kotu, kjer ni nihče pokopan.

Rekel sem: „Ker je pa sedaj tu večina vaščanov navzočih, pa povejte, če ste s tem zadovoljni, ali ne. Če soseska tega ne želi, pa cerkveno predstojništvo ne bo dalo dotični družini grobišča.“ Po kratkem razgovoru sem dal zadevo na glasovanje in je bila večina proti temu, da bi se oddelilo grobišče družini, ki ne stanuje na Rupih. Nato sem izrecno omenil, da cerkveno predstojništvo ne bo dalo dotični družini grobišča, ker je večina soseske proti. Mislil sem, da je zadeva s tem končana. In za pametne ljudi bi morala biti s tem končana.

Čez par dni pa pride v župno pisarno neka ženska, ki ni naša državljanka, ki je prišla na Rupo na počitnice iz neke sosednje države. Zahtevala je, da dobi njeno sorodstvo na Rupih dva grobova skupaj in da bo en grob njen in se bo dala po smrti pripeljati na Rupo iz inozemstva.

Ženski sem mirno razložil, da je grobov na Rupih dovolj, da pa tam, kjer ona želi, ni mogoče napraviti dveh grobov, ker je premalo prostora za dva grobova, da pa lahko dobi za sebe mesto, kjer ji je drago drugod na pokopališču. Ko sem ženi to rekel, se je razburila in mi zagrozila, da se bo pritožila magari pri... (po glavarju tuje države), da pride do groba na Rupih. Ta prenapetost mi je bila pa že preveč. Povedal sem ji, da je Jugoslavija svobodna država, da nismo sužnji nikogar, da pri nas še velja zakonitost in da si kaj takega kot Jugoslovan ne dovoljujem, da se ne dam terorizirati s....

Nato sem čul, da se od nje in njenih sorodnikov pobirajo po Rupih podpisi za neko pritožbo. Bil sem radoveden, kakšna bo ta pritožba! No, končno sem jo našel na okrajnem glavarstvu, kakor jo priobčujem.

Vsi navzoči so vedeli, da sem javno povedal, da ne bomo dali grobišča na Rupih družini iz Kranja, ker je večina soseske proti in vendar so se nekateri od navzočih podpisali na to pritožbo.

Družini iz domače župnije je bilo odklonjeno grobišče, za tujo državljanko, ki se čudno izraža o naši državi, pa naj proti vsem cerkvenim in državnim predpisom rezerviramo grob tako, da bi moral vaščanu na Rupih radi nje vzeti grob. Ker tega nisem storil in ne bi smel storiti, se je začela akcija.

To pritožbo je nekdo poslal tudi na škofijo z vsemi imeni in v dopisu na škofijo se zadeva slika v še bolj neresnični luči. Tam se namreč trdi, da se Rupenci boje, da bi jim „dekan ne naprtil prevelikih stroškov, kakor je bil to slučaj na Primskovem.“ Nadalje trdi, da jim „dekan kar diktira in nas prav nič ne vpraša glede stroškov.“

Res ni lepo tako zavijanje resnice. Čudim se tudi, da so to mogle podpisati celo nekatere osebe, ki se prištevajo k takozvanim inteligenčnim krogom.

Vsak dobro ve, da so Primskovljani bili vsi pozvani na konkurenčno obravnavo in da so sami sklenili, da ho-

čejo imeti svoje pokopališče povečano in da so sami sklenili, da se stroški razdele po davkih. Ni bilo niti enega ugovora. Ko so pa dobili položnice za plačilo stroškov, so pa le nekateri hujšakači to zadevo izrabili za to, da so udarili po — duhovniku. Ta zadeva je bila že tolikokrat pojasnjena in vendar jo pritožniki tako nelepo zavijajo. Vsi pritožniki tudi dobro vedo, da ni nihče izmed podpisanih kdaj plačal niti eno paro za popravilo rupenskega pokopališča, dobro pa tudi vedo, da se ni niti od enega le količikaj zahtevalo, da bi plačal vsaj eno paro za to, in vendar tako govore in pišejo.

Vsakdo ima pravico, da se pritožuje in bi bil jaz zadnji, ki bi kaj zameril, če se kdo pritožuje na pristojno mesto zoper mene, če smatra, da mu moje postopanje kaj škoduje. Ne morem pa molčati, če se vsa zadeva postavlja čisto na glavo in se s tem pri župljanih izpodkopa moje duhovniško dobro ime. Zato je bilo potrebno, da sem zadevo pojasnil. Kakor so iz pokopališča na Primskovem gotovi elementi napravili lažljivo gonjo, tako se je tudi iz rupenske ureditve pokopališča napravil slon, napihnjen z neresnico.

Pokopališče Žalostne M.B.

Kolavdacija. V sredo, dne 20. septembra, se je vršil komisionelni ogled novega pokopališča v svrhu kolavdacije zgradbe in v svrhu uradne izdaje uporabnega dovoljenja. Navzoči so bili zastopniki okrajnega glavarstva, mestne občine oziroma gradbenega odbora in cerkvenega predstojništva.

Komisija je ugotovila, da je pokopališče zgrajeno po odobrenih načrtih. Potreben je tam še vodovod in cerkvenega predstojništva.

Komisionelno se je ugotovilo, da se na tem pokopališču pokopujejo že od 4. junija 1939, dalje vsi mrlič iz rajona, ki je določen za to pokopališče. Dalje se je uradno ugotovilo, da se je s tem dnem opustilo staro pokopališče sv. Križa, kjer ne sme nihče več biti pokopan.

Na starem pokopališču se v smislu zakonitih predpisov 10 let po zadnjem pokopu ne sme zgraditi nika zgradba, morejo se pa pred potekom 10 let na tem mestu napraviti vrtni nasadi, oziroma se more tam urediti park.

Pri komisiji se je prebral tudi osnutek pokopališkega reda, ki bo predložen okrajnemu glavarstvu v odobrenje. Pokopališki red namreč predpisuje pri nas veljavni zakon.

Z ozirom na teren, na katerem je zgrajeno novo pokopališče, se bodo mere vrst in grobov za odrasle nekoliko povečale, tako da bo znašala vrsta grobov 3 m in širina vsakega groba 1.50 m.

Razglas

Podpisano cerkveno predstojništvo župne cerkve v Kranju kot upravitelj cerkvenega pokopališča objavlja s tem, da se je z dnem 4. julija 1939 opustilo

staro pokopališče sv. Križa v Kranju in da se bodo od sedaj naprej pokopavali mrličji iz Kranja, Čirčič, Huj, Klanca in Struževega le na novem župnijskem pokopališču Žalostne Matere božje na Klancu.

Če bi imel kdo kake privatnopravne pravice na starem pokopališču sv. Križa v Kranju, naj jih prijavljuje vsaj do 10. oktobra 1939. v župni pisarni v Kranju.

Kranj 30. septembra 1939.

Škerbec Matija, župnik.

Gorjanc Franc, cerkveni ključar l. r.

Ogrizek Andrej, cerkveni ključar l. r.

Župnija Kranj

OZNANILA ZA OKTOBER:

Rožnenska pobožnost se vrši v župni cerkvi ob delavnikih ob pol osmih zvečer, ob nedeljah in praznikih pa popoldan ob pol treh, vedno se moli rožni venec in litanije M. B.

Prva sv. maša ob nedeljah se vrši ob polni šestih zjutraj.

1. XVIII. nedelja po bink., prva nedelja v mesecu, ob 6. sv. maša z blagoslovom, ob 10.30 v rožnenski cerkvi peta sv. maša z dvema blagoslovoma, po maši darovanje za cerkev. Pop. ob polni treh je v rožnenski cerkvi rožnenska pobožnost, po litanijah je darovanje za cerkev.

4. Sv. **Francišek Seraf.**, po 6. sveti maši vesoljna odveza za III. red.

6. Prvi petek v mesecu, ob 6. sv. maša pred Najsvetejšim.

8. XIX. nedelja po bink., služba božja po navadi, popoldan shod za žensko Marijino družbo.

15. XX. nedelja po bink., slovesno praznovanje spomina posvečenja cerkva, ob 6. sv. maša z enim, ob 10.30 slovesna peta sv. maša z dvema blagoslovoma. Pred sv. mašo gre procesija okrog župne cerkve.

18. Sv. **Luka**, ob 7. soseskina sveta maša na Primskovem.

21. Sv. **Uršula**, ob 6. sveta maša za bratovščino sv. Uršule.

22. XXI. nedelja po bink., ob 10.30 sveta maša na Pungratu, misijonska nedelja. Na predvečer se slovesno zvoni, po pridigi pred jutranjo sveto mašo se izpostavi Najsvetejše, ki ostane izpostavljeno do konca osme svete maše. Vse zbirke v cerkvi se ta dan vrše za misijone; morejo se prejeti popolni odpustki, za to je potreben prejem sv. zakramentov, molitev za spreobrnjenje nevernikov. Popoldan ura molitve za misijone.

29. XXII. nedelja po bink., praznik Kristusa Kralja, ob 6. sv. maša z enim in ob 10.30 peta sveta maša z dvema blagoslovoma.

31. Vigilija k prazniku vseh svetnikov, strogi post, to je pritriganje pri jedi in zdržek mesnih jedil.

Župnija Šmartin pri Kranju

OZNANILA ZA OKTOBER:

1. Rožnenska nedelja. Božja služba ob 6. in ob 8. v farni cerkvi, ob polni 10. na Bregu. Popoldne ob 2. ura molitve in litanije.

4. Sv. **Francišek As.** Vesoljna odveza.

8. XIX. nedelja po bink., božja služba ob 6. in ob 8. v farni cerkvi, ob polni 10. v Stražišču.

15. XX. nedelja po bink. Spomin posvečenja farne cerkve.

Božja služba ob 6., 8. in polni 10. uri. Ob polni 10. slovesna peta sveta maša, popoldne ob 2. pete litanije.

18. Sv. **Luka**. 21. Sv. **Uršula**. V Srednjem Bitnju sveta maša za sosesko.

22. XXI. nedelja po bink. Misijonska nedelja.

28. Sv. apostola **Simon in Juda**.

29. XXII. nedelja po bink. Praznik Kristusa Kralja.

31. Zapovedan post pred praznikom vseh svetnikov.

POROČENI PARI:

Oman Fortunat in **Frančiška Ambrož**, oba iz Stražišča, poročena 3. septembra.

Zvegelj Franc, posestnika sin iz Gorič in **Kern Marija**, tov. delavka iz Drulovke, poročena 3. septembra.

Sajevic Rudolf, zasebni uradnik iz Tržiča in **Julijana Rozman** iz Spod. Šiške, poročena 10. septembra.

Bolka Alojzij, artiljerijski narednik iz Tupalič in **Matilda Gorjanc** iz Gor. Save, poročena 17. septembra.

Ovčak Janez, kovinostrugar iz Tacna in **Pucelj Dušica** iz Stražišča, poročena 24. septembra.

MRLIŠKA KRONIKA:

Bajt Mirko, zak. sin tov. delavca v Stražišču, star 1 mesec, umrl 6. septembra.

Eržen Franc, mizarski mojster v Zg. Bitnju 16, star 35 let, umrl 6. septembra.

Končan Marija, zak. hči tov. delavca v Stražišču, stara 1 mesec, umrla 21. septembra.

Razno

Znamenje „Glejte človek“ pri rožnenski cerkvi je bilo že v razpadajočem stanju in nujno potrebno popravila. V septembru je bilo vse znamenje na novo ometano, spodaj napravljen podzidek iz kamna, streha pokrita z novo pločevino, vse znamenje pobeljeno in napeljana nova električna napeljava oziroma razsvetljava.

Primskovo. Po zadnji preureditvi pokopališča se je nekaterim dovolilo, da so na oni strani, ki leži pri župnišču, še ohranili nekaj časa svoje grobove izven nove vrste. Sedaj je čas, da se tudi ti grobovi uredijo po pokopališkem načrtu. Prosim, da do vseh svetih vsi lastniki grobov na primskovskem pokopališču uredijo svoje grobove in spomenike na njih po načrtu, ki je obešen pod zvonikom. Vsi grobovi odraslih za cerkvijo ob hiši Rehbergarja pa naj se odstranijo do vseh svetih, da se tam napravi pokopališče za otroke in uredijo še tam pota. Danes so vsi prebivalci na Primskovem uvideli, kako res lepo je njihovo pokopališče in da je potrebno vse urediti po novem načrtu. Malokatera cerkev ima tako lepo urejeno pokopališče okrog cerkve, kakor je danes na Primskovem. Naj torej izginejo še stari ostanki nereda.

Podružna cerkev na Primskovem je dobila od bratovščine sv. Rešnjega Telesa nov velum, novo spovedno štolo in burzo za obhajanje.

Podpirajte

Vincencijevo družbo!